

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

Praha 4. 3. 2019

č. j. MSP-63/2019-OSV-OSV/3

Počet listů: 3

Rozhodnutí

Ministerstvo spravedlnosti ČR jako nadřízený orgán rozhodlo podle § 16 odst. 3 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a § 89 a 90 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ve věci odvolání poslance Parlamentu ČR Mgr. et Mgr. Jakuba Michálka, bytem Bořivojova 694/108, 130 00 Praha 3, proti rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21. 12. 2018 sp. zn. 69 Si 734/2018 takto:

Podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu se ruší rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21. 12. 2018 sp. zn. 69 Si 734/2018 a věc se mu vrací k novému projednání.

O d ů v o d ň ě n í :

- 1 Žadatel požádal dne 10. 12. 2018 Obvodní soud pro Prahu 1 (dále jen „orgán prvního stupně“) jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), o informace spočívající v poskytnutí 1) plného znění rozsudků vydaných v prvním stupni soudkyní JUDr. Helenou Královou a následných rozsudků vydaných soudy vyšších stupňů v případech a) armádního areálu na Břevnově, b) velvyslance v Austrálii Juraje Chmiela obviněného z porušení povinnosti při správě cizího majetku, c) Romana Týce v souvislosti s konfliktem se strážníky, d) generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR Milana Sedláčka obviněného ze zneužití pravomoci úřední osoby, e) vydírání ze strany devíti pražských taxikářů v kauze Thoroges, f) bývalých manažerů firmy ČEPRO, g) Vojenského zpravodajství s Janou Nečasovou a h) míst v dozorčích radách pro poslance ODS. Žadatel dále požádal 2) o výkaz 101 o pohybu trestní agendy u okresních soudů ve vztahu k JUDr. Králové za období od 1. 11. 2018 do 30. 11. 2018 a 3) o sdělení počtu soudců přepočtených na plné úvazky, kteří vykonávají shodnou agendu, jako vykonává JUDr. Králová v agendě 3 T.
- 2 Orgán prvního stupně rozhodl dne 21. 12. 2018 o odmítnutí žádosti v části týkající bodů č. 1b, 1d a 1g.
- 3 Ve svém rozhodnutí připomněl základní zásady institutu svobodného přístupu k informacím. Konkrétně pak odkázal na ustanovení § 8a InfZ, na § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a konečně také na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Orgán prvního stupně dále uvedl, že z důvodu kolize dvou rovnocenných ústavních práv provedl test proporcionality, kdy na jedné straně poměřoval veřejný zájem na zpřístupnění požadovaných informací a na straně druhé důvod, pro který je nutné dané informace chránit a vyjmout je z poskytnutí. V této souvislosti poukázal na skutečnost, že se jedná o fyzické osoby, které jsou žadateli známy, a že tedy v takovém případě se veškeré údaje týkající se těchto osob stávají osobními údaji ve smyslu předpokládaném § 8a InfZ. K tomu pak orgán prvního stupně odkázal na rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 18. 9. 2018 č. j. MSP-557/2018-OSV-OSV/3. Orgán prvního stupně vyslovil názor, že při posuzování žádostí o informace je nutné vycházet z toho, že právo na informace je odrazem principu veřejné kontroly fungování státu. Uzavřel však, že v poskytnutí požadovaných informací nelze spatřovat žádný širší význam pro společnost. Na podporu tohoto svého závěru pak orgán prvního stupně odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2002 sp. zn. III. ÚS 156/02.

- 4 Orgán prvního stupně zaslal dne 21. 12. 2018 žadateli rovněž přípis, jímž jej vyzval k úhradě částky ve výši 3.108 Kč, jež je dána mimořádně rozsáhlým vyhledáváním a anonymizací informací požadovaných v bodech č. 1a, 1e, 1f a 1h žádosti. Konkrétně pak uvedl, že v případě rozhodnutí požadovaných v bodě č. 1a byl vydán rozsudek jednak dotázaným soudem, a to v délce 27 stran, a dále Městským soudem v Praze v délce 18 stran. Zpracování tohoto bodu žádosti si vyžádalo 112,5 minuty. K bodu č. 1e bylo vydáno celkem šest rozhodnutí, která dohromady čítají 51 stran, přičemž jejich vyhledání a zpracování zabralo pověřené zaměstnankyni 135 minut. Orgán prvního stupně dále uvedl, že k případu specifikovanému v bodě č. 1f žádosti bylo vydáno celkem osm rozhodnutí o celkové délce 274 stran, přičemž jejich zpracování si vyžádalo 685 minut. Orgán prvního stupně proto uzavřel, že vyřízení uvedené části žádosti zabere pověřené zaměstnankyni celkem 932,5 minuty, což odpovídá 15 hodinám a 54 minutám. S ohledem na ustanovení § 4 instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 17. 7. 2011 č. j. 286/2011-OT-OSV, kterou se stanoví sazebník úhrad za poskytování informací podle InfZ (dále jen „Sazebník“), pak stanovil úhradu ve výši 3.108 Kč.
- 5 Dne 21. 12. 2018 zaslal orgán prvního stupně žadateli také přípis, v němž uvedl, že shodnou agendu jako JUDr. Králová vykonává sedm soudců. Dále žadateli v příloze zaslal požadovaný výkaz V(MS)-101 týkající se stanoveného období a rozhodovací činnosti JUDr. Králové. K bodu č. 1c žádosti pak uvedl, že specifikovaný případ nebyl v informačním systému dotázaného soudu dohledán.
- 6 Žadatel podal dne 7. 1. 2019 proti rozhodnutí orgánu prvního stupně odvolání.
- 7 Ve svém odvolání odkazuje na ustanovení § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů. Současně vyslovuje názor, že pozice velvyslance, generálního sekretáře ministra i vrchní ředitelky sekce kabinetu předsedy vlády jsou pozicemi, které lze pod uvedené ustanovení podřadit. Žadatel má za to, že v daných případech je splněna rovněž podmínka, že věci souvisí s veřejnou nebo úřední činností uvedených osob. Žádá proto odvolací orgán, aby napadené rozhodnutí zrušil a orgánu prvního stupně přikázal požadované informace poskytnout.
- 8 Dne 25. 2. 2019 podal žadatel u odvolacího orgánu návrh na přijetí opatření proti nečinnosti, v němž uvedl, že o jeho odvolání nebylo dosud odvolacím orgánem rozhodnuto.

- 9 **Odvolací orgán napadené rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21. 12 2018 č. j. 69 Si 734/2018 přezkoumal a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.**
- 10 Odvolací orgán vycházel ze spisu Obvodního soudu pro Prahu 1. K dispozici měl žádost o informace ze dne 10. 12. 2018, rozhodnutí povinného subjektu ze dne 21. 12. 2018, výzvu povinného subjektu ze dne 21. 12. 2018, sdělení povinného subjektu ze dne 21. 12. 2018, žadatelovo odvolání ze dne 7. 1. 2019 a žadatelův návrh na přijetí opatření proti nečinnosti ze dne 25. 2. 2019.
- 11 Odvolací orgán posoudil věc následovně.
- 12 Právo na informace patří podle Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), která je součástí ústavního pořádku České republiky, mezi základní politická práva. Podle čl. 17 odst. 1 až 5 Listiny svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny, každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem. Právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Státní orgány jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.
- 13 Výkladové pravidlo pro zákonem stanovená omezení základních práv a svobod zakotvené v čl. 4 odst. 4 Listiny stanoví, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Ústavní soud v této souvislosti mnohokrát judikoval, že rozsah omezení základních práv a svobod je třeba z těchto důvodů vykládat restriktivně.
- 14 Taktéž podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu. Užívání práv zde uvedených s sebou ovšem nese zvláštní povinnosti a odpovědnost, a proto může podléhat určitým omezením. Tato omezení mohou být stanovena pouze zákonem a musí být nutná k respektování práv nebo pověsti jiných nebo k ochraně národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku nebo veřejného zdraví nebo morálky.
- 15 Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ve svém čl. 10 stanoví, že každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, nicméně může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.
- 16 Podle názoru odvolacího orgánu je právo na informace jedním ze základních lidských práv a je odrazem principu veřejné kontroly fungování demokratického státu. Právním předpisem, kterým je v České republice realizováno právo na svobodný přístup k informacím, je InfZ. Postup při vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace je upraven v ustanoveních § 14 a 15 InfZ. Primární povinností povinného subjektu je s ohledem na § 14 odst. 5 písm. d) InfZ poskytnutí

informace v souladu s žádostí. Omezení práva na informace vycházející z principů uvedených v Listině a v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech je přesně vymezeno v ustanoveních § 7 až 12 InfZ. Povinný subjekt tedy při posuzování žádosti o informace musí vždy zvážit, zda požadované informace neobsahují některé z chráněných informací, jimiž jsou zejména:

1. osobní údaje [viz § 8a a § 8b InfZ a ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)],
2. informace o soukromí (viz § 8a InfZ a ustanovení § 84 až 90 občanského zákoníku),
3. utajované informace (viz § 7 InfZ a ustanovení zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti),
4. obchodní tajemství (viz § 9 InfZ a ustanovení § 504 občanského zákoníku),
5. další informace, které jsou chráněné podle zákona č. 106/1999 Sb., např. informace podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) a c) nebo § 11 odst. 3,
6. další informace, které jsou chráněné podle zvláštních zákonů (např. bankovní tajemství, telekomunikační tajemství aj.),

a v rozsahu odpovídajícím výsledku tohoto posouzení veškeré ostatní informace poskytne. Při posuzování vychází z respektu k principům minimalizace a selekce zakotveným v ustanovení § 12 InfZ, podle něhož povinný subjekt provede všechna omezení práva na informace tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.

17 Z předloženého spisového materiálu vyplývá, že žadatel se na orgán prvního stupně obrátil s žádostí o informace týkající se osmi specifikovaných trestních řízení s tím, že požádal o poskytnutí kopií všech rozhodnutí vydaných nejen v prvním stupně, ale také rozhodnutí následujících. Žadatel dále požádal o poskytnutí výkazu o pohybu trestní agendy vztahující se k soudkyni JUDr. Heleně Králové. V posledním bodě žádosti pak požádal o sdělení počtu soudců vykonávajících stejnou agendu jako JUDr. Králová. Orgán prvního stupně žadateli poskytl informace požadované v posledních dvou bodech žádosti, poskytnutí části informací požadovaných v prvním bodě žádosti podmínil úhradou nákladů vzniklých mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací a konečně ve zbytku žádost odmítl s odkazem na ustanovení § 8a InfZ. S tímto rozhodnutím se však žadatel neztotožnil, a proto jej napadl odvoláním.

18 Odvolací orgán v první řadě připomíná, že žadatel v nyní posuzované věci podal pouze odvolání, jímž napadl rozhodnutí dotázaného povinného subjektu o částečném odmítnutí žádosti. Odvolacímu orgánu proto nepřísluší posuzovat postup při vyřizování zbylé části žádosti, tedy ani stanovenou výši úhrady. Poté, co odvolací orgán prostudoval rozhodnutí orgánu prvního stupně, dospěl k následujícím závěrům. Orgán prvního stupně v odůvodnění velmi podrobně popsal, jak je upraveno právo na informace, jak se nakládá s informacemi týkajícími se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a s osobními údaji a jaký je smysl a účel InfZ. Celá tato část odůvodnění je však sestavena z obecných postulátů, na jejichž základě orgán prvního stupně dovodil, že v daném případě nelze na poskytnutí požadovaných informací spatřovat žádný širší význam pro společnost.

- 19 Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ovšem nikterak nevyplyývá, zda vzal orgán prvního stupně v potaz konkrétní okolnosti jednotlivých soudních řízení. Jak správně upozornil žadatel nejen ve svém odvolání, ale dokonce i v samotné žádosti o informace, případy specifikované v bodech č. 1b, 1d a 1g se týkají velvyslance, generálního sekretáře ministra zahraničních věcí a vrchní ředitelky sekce kabinetu předsedy vlády, tedy osob, které skutečně lze podřadit pod ustanovení § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů. Odvolací orgán dále připomíná, že předmětná trestní řízení se týkají obvinění z porušení povinnosti při správě cizího majetku či zneužití pravomoci úřední osoby, tedy činností přímo souvisejících s veřejnou nebo úřední činností dotčených fyzických osob. Ani jedna z těchto skutečností však nebyla orgánem prvního stupně v napadeném rozhodnutí zmíněna. Lze tak mít důvodné pochybnosti o tom, zda orgán prvního stupně vzal tyto rozhodné skutečnosti při posuzování žadatelovy žádosti v potaz.
- 20 Odvolací orgán je totiž přesvědčen, že kdyby tomu tak bylo, orgán prvního stupně by pravděpodobně nedospěl k závěru, že v poskytnutí požadovaných informací nelze spatřovat žádný širší význam. Odvolací orgán sice v obecné rovině souhlasí se vším, co orgán prvního stupně uvedl v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ostatně, jak naznačuje sám dotázaný povinný subjekt, jedná se o názory vyslovené odvolacím orgánem v jiném jeho rozhodnutí. Tyto obecné úvahy je nicméně třeba aplikovat na konkrétní případ a ten pak rozhodnout s ohledem na jeho specifika. To se však v nyní posuzovaném případě nestalo. Orgán prvního stupně na podporu svých názorů sice odkazuje na jiné rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 18. 9. 2018 č. j. MSP-557/2018-OSV-OSV/3, avšak nebere v potaz odlišnosti obou žádostí o informace a povahu dotčených fyzických osob.
- 21 Odvolací orgán v této souvislosti připomíná, že ústavně zakotvená práva jsou *prima facie* rovnocenná a je tedy nutné v každém případě zkoumat, které z těchto práv je třeba v daném případě upřednostnit. Z judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu vyplývá, že řešení této kolize spočívá v tzv. testu proporcionality, jenž sestává ze tří kritérií, a to testu vhodnosti, potřebnosti a porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv. Ačkoliv orgán prvního stupně v odůvodnění jednotlivé kroky tohoto testu obecně popisuje, konkrétní úvahy týkající se žadatelovy žádosti nepřipojil.
- 22 Jedním z dlouhodobě zastávaných názorů odvolacího orgánu je, že právo na informace nezahrnuje automaticky právo na poskytnutí údajů, které identifikují účastníky řízení, svědky či osoby poškozené, neboť v každém konkrétním případě je nutné zkoumat, zda lze v dané věci shledat legitimní zájem na tom, aby se takové údaje staly součástí veřejné diskuse. Takovým případem by podle odvolacího orgánu mohla být situace, kdy osoby veřejně činné vystupují v soudním řízení v souvislosti se svou veřejnou činností, resp. je-li znalost jejich účasti v daném řízení relevantní skutečností pro tvorbu veřejného názoru o kvalitách osoby, která vykonává veřejnou funkci nebo usiluje o její výkon (viz např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 7. 2011 č. j. 44 A 73/2010-112). Odvolací orgán odkazuje rovněž na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2012 č. j. 45 A 4/2012-76, v němž tento soud vyslovil názor, že důležitou otázkou je, zda je daný osobní údaj součástí výlučně soukromí subjektu údajů, nebo zda náleží též do veřejné sféry, tedy zda je na jeho znalosti veřejný zájem.
- 23 Jak vyplývá z nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2007 sp. zn. IV. ÚS 23/05, věci veřejnou jsou veškeré agendy státních institucí, jakož i činnost osob působících ve veřejném životě, tj. činnost politiků místních i celostátních, úředníků, soudců, advokátů, popřípadě kandidátů nebo čekatelů

na tyto funkce, přičemž podle Ústavního soudu platí, že tyto veřejné záležitosti, resp. veřejná činnost těchto osob, mohou být veřejně posuzovány. Ve svém dalším nálezu ze dne 15. 11. 2010 sp. zn. I. ÚS 517/10 pak Ústavní soud uvedl, že jestliže je informace součástí (minimálně i) veřejné sféry, dopadá na ni základní právo na informace dle čl. 17 Listiny a čl. 10 Úmluvy, přičemž v zásadě na všem, co může souviset s fungováním moci ve státě - tedy i s fungováním moci soudní - mohou mít jednotlivci i veřejnost legitimní zájem.

24 Je tedy na orgánu prvního stupně, aby se žadatelovou žádostí znovu zabýval. Přitom bude třeba, aby nejprve posoudil, v jakém rozsahu je částečné odmítnutí žádosti skutečně odůvodněno existencí „naléhavé společenské potřeby“ na omezení základního práva žadatele na informace, a to za využití testu proporcionality. V rozsahu odpovídajícím výsledku tohoto posouzení pak informace buď poskytne, nebo vydá nové rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti, které musí být řádně odůvodněno, tj. musí obsahovat všechny úvahy a důvody, které jej vedly k odmítnutí žádosti.

25 Z uvedeného vyplývá názor odvolacího orgánu, že **žadatelovo odvolání je důvodné.**

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Mgr. Jaroslav Rozsypal v. r.
vedoucí oddělení styku s veřejností
sekce státního tajemníka
Ministerstva spravedlnosti ČR
(agenda svobodného přístupu
k informacím)

Za správnost: Mgr. Alena Janušová

Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
Bořivojova 108
Praha 3
ID: 4memzkm

Obvodní soud pro Prahu 1
Ovocný trh 14/587
112 94 Praha 1